

6. Коточигова Е.Р. Вещь в художественном изображении. *Введение в литературоведение. Литературное произведение: основные понятия и термины*: Учеб. пособие / Л.В. Чернец, В.Е. Хализев, С.Н. Бройтман и др.; Под ред. Л.В. Чернец. Москва: Высш. шк.; Академия, 1999. 556 с.
7. Топоров В.Н. Вещь в антропоцентрической перспективе. *Aequinox*. Москва: Кн. сад, 1993. С. 70–94.
8. Фарино Е. Введение в литературоведение: Учебное пособие. Санкт-Петербург: Издательство РГПУ им. А.И. Герцена, 2004. 639 с.
9. Фуко М. Слова и вещи. Археология гуманитарных наук / Пер. с франц. В.П. Визгина и Н.С.Автономовой; вступ. статья Н.С.Автономовой; спецредактор Г.И. Семенов. Москва: Прогресс, 1977. URL: <http://lib.ru/CULTURE/FUKO/weshi.txt> (дата обращения: 30.11.2022).
10. Хайдеггер М. Вещь. *Хайдеггер М. Время и бытие*. Москва: Республика, 1993. URL: <http://www.philosophy.ru/library/heideg/th.html> (дата обращения: 16.09.2022).
11. Чудаков А.П. Вещь в реальности и в литературе. *Материалы науч. конф.* 1984 (вып. XVII): Вещь в искусстве. Москва: Сов. художник, 1986. С. 15–46.
12. Чудаков А.П. Предметный мир литературы (К проблеме категорий исторической поэтики). *Историческая поэтика. Итоги и перспективы изучения*. Москва: Наука, 1986. С. 251–291.
13. Эпштейн М. Реалогия. *Проективный философский словарь: Новые термины и понятия* / Под ред. Г.Л. Тульчинского и М.Н. Эпштейна. Санкт-Петербург: Алетейя, 2003. С. 346–350.

УДК 378.016:811.111

Золотько Ю.С.

старший викладач кафедри англійської філології

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ З АСПЕКТУ «СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ»: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Агресія Росії та активні військові дії на території України спонукають весь світ реагувати на останні події, що відбуваються у нашій країні, обговорювати шляхи та можливості вирішення ситуації, надання військової, фінансової, гуманітарної допомоги Україні як на найвищому рівні під час зустрічей лідерів провідних держав світу, так і жвавому обговоренню подій у засобах масової інформації. Опанування суспільно-політичною термінологією стає актуальним для студентів, вивчаючих англійську мову як основну (спеціальності «Середня освіта. Мова і література (англійська)» та «Філологія. Мова і література (англійська)») в рамках аспекту «Суспільно-політична термінологія». Особливої актуальності питання набуває у той час, коли значна кількість студентів, резидентів Маріуполя, тимчасово перебуває за кордоном у пошуках прихистку, і вони, перебуваючи у мультикультурному та багатомовному середовищі, можуть донести громадянам іноземних країн правдиву інформацію про війну мовою, якою спілкуються або розуміють жителі європейських країн – англійською, маючи нагоду при цьому не

тільки продемонструвати знання відповідної лексики та термінології, а й покращити свої комунікаційні навички.

Основною проблемою сьогоденного освітнього процесу в цілому та організації навчально-методичної роботи з окремої дисципліни є забезпечення елементарних умов навчання (наявність світла, доступ до інтернет-мережі, окреме приміщення, можливість «присутності» на занятті); наявність відповідних навчально-методичного супроводу, у тому числі матеріалів, необхідних для засвоєння теми (на занятті з іноземної мови має включати аудіо і відео-матеріали, організація тестового контролю, тощо); підтримування мотивації студентів до навчання, створення відповідного навчального середовища. Уміння викладача виявляється у здібності налагодити процес навчання таким чином, щоб гарантувати студентам надання якісних освітніх послуг, орієнтуючись на потреби студентів, задля реалізації цілей навчання іноземної мови.

Метою даного дослідження є визначення особливостей проектування та організації роботи з суспільно-політичною термінологією як із важливим аспектом вивчення іноземної мови, коригуючи зміст відповідно до умов навчання, виокремлюючи важливі події сучасного світу та життя суспільства, залучаючи класичні та новітні підходи і технології, що будуть гарантувати досягнення результатів навчання.

Підґрунтям нашого дослідження вважаємо положення, розроблені компетентнісним (Н. Бібік, Дж. Констант, Ю. Мозер, О. Локшина, О. Овчарук, Л. Парашенко, О. Пометун, Д. Равен, О. Савченко, Л. Салганик, Е. Тоффлер), контекстним (Н. Дем'яненко, В. Желанова, В. Майковська, І. Марчук, Н. Мирончук, О. Шапран), особистісно орієнтованим (І. Бех, Є. Бондаревська, Г. Васянович, Е. Зеєр, О. Пехота, О. Савченко, І. Якиманська, С. Яценко) та діяльнісним підходами (Л. Виготський, О. Леонтьєв, Олешков М., М. Шадриков, В. Юдін).

Відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти [1] для ефективного функціонування у професійній діяльності від майбутніх професіоналів очікують володіння англійською мовою на рівні B2, тобто компетентного користувача (незалежного комуніканта). На основі вищезгаданого документа, користуючись напрацьованими матеріалами щодо викладання аспектів англійської мови (Практичної граматики, Практики усного та писемного мовлення, Домашнього читання, Суспільно-політичної термінології) студентам кафедри англійської філології розроблена Робоча Програма з Практичного курсу основної іноземної мови (англійської) для студентів 4 курсу спеціальностей 014 Середня освіта та 035 Філологія, згідно якої, зважаючи на вимоги на ринку праці та професійні потреби студентів, рівень володіння англійською мовою для випускників ОС Бакалавр має дорівнювати B2 / B2+, рівню, достатньому для комунікації в іноземному середовищі. Програмою передбачається, що володіння іноземною мовою на такому рівні великою мірою інтегрує комунікативні вміння зі змістом конкретної діяльності. Робоча програма навчальної дисципліни включає також методичні рекомендації до проведення практичних занять і самостійної роботи, засоби діагностики навчальних досягнень студентів, перелік навчально-методичних посібників, технічних засобів навчання, інформаційних матеріалів з дисципліни тощо.

Вважаємо, що у проектуванні і конструюванні навчання з аспекту «Суспільно-політична термінологія» найбільш доцільним є певний алгоритм дій викладача. Таким алгоритмом у нашому дослідженні було:

- визначення компетентностей, якими студенти мають володіти по закінченню вивчення аспекту, програмних результатів, яких вони мають досягти;
- діагностичне дослідження вміння використовувати навички спілкування у комунікативних ситуаціях та в умовах іншомовної взаємодії);
- обґрунтування змісту іншомовної підготовки в контексті майбутньої професійної діяльності фахівця; виявлення структури навчального матеріалу, його інформаційної ємкості, а також системи смислових зв'язків між його елементами;
- визначення необхідних рівнів засвоєння вивченого;
- розробка процесуального аспекту навчання: використання віртуально-професійних симуляційно-ігрових ситуацій у вигляді комплексу взаємопов'язаних пізнавальних і практичних завдань;
- відбір організаційних форм, методів, засобів індивідуальної та колективної навчальної діяльності студентів;
- відбір процедур контролю і оцінки якості засвоєння програми, а також способів індивідуальної корекції навчальної діяльності майбутніх фахівців.

Розроблення курсу, зорієнтованого на формування компетентностей, потребує принципової перебудови структури і змісту матеріалів, наповнення відповідними засобами організації навчальної діяльності, переорієнтації з виконання інформаційно-репродуктивної функції на діяльнісну, вмотивовану на ініціативу та самостійність студентів. Таким чином, оволодіння іноземною мовою здійснюється здебільшого імпліцитно, підсвідомо, через систему навчальних дій, що імітують професійну активність та професійне середовище, а не через систему вправ, експліцитно націлених на опанування мови. Експліцитні мовні вправи для засвоєння мовного матеріалу і відпрацювання мовленнєвих навичок його використання та розуміння у мовленні застосовуються у позааудиторній роботі, яка слугує для додаткового закріплення того, що було введено та первісно засвоєно в ході аудиторних занять, де проходила комунікативна навчальна діяльність слухачів, пов'язана насамперед з комунікацією іноземною мовою.

Наведемо приклади завдань, коли навчання іноземній мові відбувається у майже подібному на реальне навчально-орієнтованому середовищі:

- робота журналіста (телевізійного каналу або газети): підготуйте репортаж з місця події;
- візьміть інтерв'ю в іншого студента, розпитавши про особливості перебування в іншій країні, розпитайте про умови проживання, труднощі;
- робота радіо- або телекоментатора: підготуйте випуск новин.

У процесі імітації професійної діяльності студенти працюють в команді, групі, парі, залучаються до таких технологій як аналіз кейсів, мозкові штурми та дискусії; студентські презентації; пошук (на англomовних освітніх Інтернет-сайтах) інформації, необхідної для виконання творчих навчальних завдань.

З огляду на вищезазначене, робимо висновок: побудова навчального курсу на основі аналізу реальних потреб студентів у вивченні іноземної мови, згідно з алгоритмом конкретних дій викладача, з залученням різноманітних видів

навчальної діяльності робить його комунікативним і значущим для студентів, оскільки студенти самостійно «конструюють» власні англійські знання, навички та вміння у навчальної діяльності.

В контексті вивчення проблем, методів і технологій викладання суспільно-політичної термінології англійської мови перспектива подальших розвідок вбачається нами у дослідженні наступних питань з метою створення навчального посібника/практикуму «Current Global Issues»: особливості використання автентичних матеріалів; засоби мотивації студентів до навчання у період воєнного стану в Україні; принципи побудови контенту у співвіднесенні з найважливішими проблемами та викликами сучасного суспільно-політичного життя.

Література:

1. Common European Framework of Reference for languages: learning, teaching and assessment [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.coe.int/t/dg4/Linguistic/Source/CECR_EN.pdf
2. Бех І.Д. Виховання особистості. У двох книгах. – Кн.1. Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. – К.: Либідь, 2003. – 278 с.; Бех І. Д. Від волі до особистості. – К.: Україна-Віта, 1995.
3. Мирончук Н.М. Контекстний підхід у підготовці студентів до професійної діяльності у зарубіжній педагогічній теорії. Креативна педагогіка. 2018. Вип. 13. С. 95–101.
4. Робоча програма навчальної дисципліни «Практичний курс основної іноземної мови (англійської) для здобувачів вищої освіти ОП «Середня освіта. Мова і література (англійська), спеціальність 014 Середня освіта. / [розробник: Ю.С.Золотько]. – Київ, МДУ, кафедра англійської філології, 2022 – 32 с.

УДК 811.111' 255.4

Pavlenko O.G.,

Doctor of Philology, Professor of the Department of English Philology

UKRAINIAN TRANSLATIONS: BREAKING RUSSIAN COLONIAL MIRROR

Radical changes in the social life of Ukraine in the latter half of the 20th century have contributed to a rise of “cultural construction” that helps define a completely new identity for the country. In this context, researchers and scholars put emphasis on the Ukrainian language as an instrument to recognize the national idea and, in a broader sense, Ukrainian national culture as a whole, as well as a unique way to see the world through the lens of other European languages and other national cultures” [2]. The period mentioned commonly known as “<... liberation from insularity” ...> [5, p.23] proved to be marked by a powerful ‘explosion’ of translations that have smoothly plunged into Ukrainian cultural context. Translated works by H. Kochur, M. Lukash, R. Dotsenko, Yu. Lisniak, V. Mitrofanov, M. Dmytrenko, V. Mysyk, Ye. Popovych, O. Senyuk, O. Terekh marked by an accurate combination of artistic skill, erudition, inspiration, creative intuition and a specific translational talent of reincarnations, multiplied by stylistic versatility, language tact and a sense of proportion as an ‘essential matrix’ of literary translation, signified the emergence of texts capable of